

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 195/2026-30

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Petrom Miklóssym, Hlavná 1221, Vrábľa, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/98/2024 z 18. novembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. februára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/98/2024 z 18. novembra 2025. Napadnutý rozsudok navrhuje zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že 13. septembra 2013 podal na Okresnom súde Bratislava III žalobca Slovenská republika v zastúpení Arborétom Mlyňany (neskôr SAV Ústav ekológie lesa SAV Zvolen) návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým sa proti sťažovateľovi domáhal zaplata pohľadávky 4 170,48 eur s príslušenstvom z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. Návrh žalobca odôvodnil tým, že 31. decembra 2007 uplynula doba nájmu nehnuteľností dohodnutá sporovými stranami v nájomnej zmluve z 2. mája 2007. Sťažovateľ užíval nehnuteľnosti bez platenia odplaty aj v období od 1. októbra 2009 do 31. decembra 2014.

3. Okresný súd Nitra (ďalej len „okresný súd“) po čiastočnom späťvzati žaloby a po vykonaní dokazovania rozhodol **prvým rozsudkom č. k. 10C/123/2014-242 z 15. júna 2016** v spojení s dopĺňacím rozsudkom a opravným uznesením z 27. júna 2016 a opravným uznesením z 2. augusta 2016 (ďalej len „prvý rozsudok okresného súdu“) tak, že konanie v späťvzatej časti zastavil (prvý výrok a druhý výrok rozsudku), a v treťom výroku rozhodol, že sťažovateľ je povinný zaplatiť

žalobcovi 834,14 eur s príslušenstvom, vo zvyšnej časti žalobu zamietol (štvrtý výrok) a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť Slovenskej republike trovy štátu 7,18 eur (piaty výrok) a sťažovateľovi povinnosť zaplatiť trovy konania (šiesty výrok). Žalobca podal proti prvému rozsudku okresného súdu v jeho zamietajúcej časti odvolanie.

4. Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 7Co/724/2016-295, 7Co/725/2016 z 31. júla 2018 (ďalej len „uznesenie z 31. júla 2018“) prvý rozsudok okresného súdu v jeho napadnutej zamietajúcej časti (štvrtý výrok), v časti trov konania a trov štátu (piaty výrok a šiesty výrok) zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Po vrátení veci zostalo predmetom konania zaplataenie sumy 4 639,54 eur s príslušenstvom. V uznesení odvolací súd uviedol, že v tomto prípade sa výška bezdôvodného obohatenia žalovaného rovná výške nájomného, tzn. trhového nájomného určeného ustanoveným znalcom v znaleckom posudku v súlade so zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Zb. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe majetku štátu“). Odvolací súd poznamenal, že medzi stranami sporu ide o obchodnoprávny vzťah, pričom inštitút bezdôvodného obohatenia sa podľa § 261 ods. 9 Obchodného zákonníka mal posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ale na premlčanie práva z bezdôvodného obohatenia a úroky z omeškania bolo potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní viazaný právnym názorom odvolacieho súdu mal ustáliť, čo zostalo predmetom konania v nadväznosti na právoplatné výroky, nanovo sa mal zaoberať uplatnenou výškou žalovanej sumy a jej dôvodnosť posúdiť na podklade zákona o správe majetku štátu v nadväznosti na vykonané dôkazy.

5. Okresný súd v poradí druhým rozsudkom zo 4. marca 2019 v spojení s opravným uznesením z 13. marca 2019 (ďalej aj „druhý rozsudok okresného súdu“) rozhodol, že sťažovateľ je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 4 639,54 eur spolu s úrokmi z omeškania po zohľadnení úrokov, ktoré už boli právoplatne priznané (prvý výrok), žalobca bol zaviazaný zaplatiť Slovenskej republike nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (druhý výrok) a sťažovateľovi priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (tretí výrok). V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd uviedol, že predmetom sporu je vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie nehnuteľností vo vlastníctve štátu. Právny vzťah medzi sporovými stranami okresný súd posúdil ako obchodnoprávny a aplikoval naň ustanovenia zákona o správe majetku štátu. Okresný súd konštatoval, že nepoužitie tohto zákona pri vypracovaní znaleckého posudku je dôvodom, pre ktorý znalecký posudok nebol použitý pri ustálení výšky uplatneného nároku. Bezdôvodné obohatenie má v danom prípade podľa okresného súdu zodpovedať trhovému nájomnému, a preto aj v zostávajúcej časti je podaný návrh dôvodný. Sťažovateľ podal proti druhému rozsudku okresného súdu odvolanie.

6. Krajský súd o odvolaní rozhodol rozsudkom č. k. 12Co/199/2019-414 z 23. marca 2021 (ďalej len „prvý rozsudok krajského súdu“), ktorým druhý rozsudok okresného súdu zo 4. marca 2019 potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Sťažovateľ podal 12. mája 2021 proti prvému rozsudku krajského súdu z 23. marca 2021 dovolanie podľa § 420 písm. f) a § 421 písm. a), b) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

7. Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo/323/2021 z 19. júla 2023 bol rozsudok krajského súdu z 23. marca 2021 zrušený a vec vrátená späť na ďalšie konanie. Najvyšší súd dospel k záveru, že krajský súd sa dostatočne nevenoval odvolacej argumentácii sťažovateľa týkajúcej sa posúdenia

charakteru právneho vzťahu medzi stranami sporu, premlčania uplatneného nároku a posúdenia uplatnenej výšky bezdôvodného obohatenia. Najvyšší súd uzavrel, že konanie v predmetnej veci bolo postihnuté vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP.

8. Krajský súd rozsudkom č. k. 12Co/103/2023-541 z 21. mája 2024 (ďalej len „druhý rozsudok krajského súdu“) potvrdil druhý rozsudok okresného súdu a žalobcovi proti sťažovateľovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %. Krajský súd sa stotožnil plne s odôvodnením druhého rozsudku okresného súdu. V odôvodnení sa podrobne zaoberal charakterom právneho vzťahu medzi sporovými stranami, ktorý posúdil podľa § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka v spojení s § 261 ods. 5 Obchodného zákonníka v znení účinnom k 2. máju 2007, a uzavrel, že rozhodujúcim kritériom pre toto posúdenie je povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu a povaha záväzku. V tejto súvislosti dospel k záveru, že vzťah medzi príspevkovou organizáciou a podnikateľom, ktorého cieľom bolo zabezpečovanie verejných potrieb spočívajúcich v prevádzkovaní reštauračných a bufetových služieb pre navštevujúcu verejnosť, je potrebné posúdiť ako obchodnoprávny vzťah. Na posúdenie otázky premlčania potom okresný súd správne aplikoval právnu úpravu premlčania v § 397 Obchodného zákonníka, pričom správne posúdil aj otázku omeškania dlžníka podľa § 365 ods. 1 a § 369 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka. V súvislosti s výškou uplatneného nároku poukázal na to, že krajský súd už **v uznesení z 31. júla 2018** poukázal na potrebu aplikácie zákona o správe majetku štátu a v súlade s § 13 ods. 1 tohto zákona mala výška nájomného zodpovedať trhovému nájomnému. Vo vzťahu k argumentácii žalovaného poukazujúcej na to, že nájomné za rok 2007 nemusí zodpovedať nájomnému za roky 2009 – 2014, krajský súd poukázal na procesnú situáciu v predmetnej veci, v ktorej bol po vrátení veci okresný súd viazaný usmernením o aplikácii zákona o správe majetku štátu a konštatovaním, že znalecký posudok nie je vyhotovený v súlade so zákonom o správe majetku štátu, pretože znalec namiesto trhového nájomného určoval tzv. obvyklé nájomné. Strany sporu pritom nenavrhlí v tejto súvislosti žiadne dôkazy, takže okresnému súdu nezostávalo nič iné, než len vychádzať z predloženej nájomnej zmluvy, v ktorej bolo dohodnuté pôvodné nájomné za užívanie nehnuteľností žalobcu na podklade zákona o správe majetku štátu. Podstatnou okolnosťou pri posúdení uplatneného nároku bola aj skutočnosť, že žalobca sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia za užívanie dotknutých nehnuteľností v dotknutom období vo výške trhového nájomného, ktorú odvodzoval od nájomnej zmluvy z roku 2007. Vzhľadom na uvedené krajský súd konštatoval správnosť záverov okresného súdu, ktorý túto zmluvu považoval za dôkaz, z ktorého vychádzal pri stanovení bezdôvodného obohatenia. Krajský súd sa stotožnil s posúdením základu priznaného nároku okresným súdom odkazom na § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a aj ďalšie ním citované predpisy.

9. Proti druhému rozsudku krajského súdu sťažovateľ podal 12. augusta 2024 dovolanie podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP odôvodnil tým, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nereaguje na jeho podstatné námietky týkajúce sa neunesenia dôkazného bremena, definovania skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia, námietky premlčania. V dovolaní podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP uplatnil právnu otázku posúdenia charakteru vzťahu medzi sporovými stranami (občianskoprávny, resp. obchodnoprávny), ďalej vzniesol otázku určenia trhového nájomného podľa § 13 zákona o správe majetku štátu vo vzťahu k tzv. všeobecnej hodnote nájomného a tiež namietol právne posúdenie relevantnosti

dojednania o výške nájomného v nájomnej zmluve za obdobie predchádzajúce obdobiu, za ktoré sa uplatňuje nárok na bezdôvodné obohatenie.

10. Napadnutým rozsudkom najvyšší súd dovolanie sťažovateľa ako celok podľa § 448 CSP zamietol (prvý výrok) a žalobcovi priznal proti sťažovateľovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu (druhý výrok). Najvyšší súd posúdil dovolanie podané podľa § 420 písm. f) CSP ako procesne neprípustné, preto ho odmietol podľa § 447 písm. c) CSP. Dovolanie sťažovateľa podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP v časti vymedzenej prvou právnou otázkou (posúdenie povahy právneho vzťahu sporových strán) najvyšší súd ako nedôvodné zamietol podľa § 448 CSP, pretože odvolací súd dospel k správnym právnym záverom o obchodnoprávnej povahe záväzkového vzťahu sporových strán. K druhej dovolacej otázke uviedol, že má povahu akademickú, pretože na jej riešení nebolo založené napadnuté rozhodnutie. K časti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP vo vzťahu k tretej otázke najvyšší súd uviedol, že odvolací súd sa neodklonil od sťažovateľom argumentovaného rozhodnutia najvyššieho súdu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

11. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu argumentuje, že:

a) Najvyšší súd nesprávne posúdil dôvody jeho dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. V odôvodnení druhého rozsudku okresného súdu i druhého rozsudku krajského súdu absentuje posúdenie podstatných skutkových tvrdení a skutočností vyplývajúcich z vykonaného dokazovania, týkajúcich sa posúdenia charakteru právneho vzťahu medzi sporovými stranami, vznesenej námietky premlčania, ako aj uplatnenej výšky bezdôvodného obohatenia. Druhý rozsudok krajského súdu nedáva odpoveď na otázku, na základe akého dôvodu sa žalobca domáha nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, aj keď na tento nedostatok upozorňoval najvyšší súd už v uznesení z 19. júla 2023. Súdny neprihliadli na to, že v konaní nebol produkovaný relevantný dôkaz o výške uplatneného nároku, v dôsledku čoho mali podaný návrh zamietnuť pre neunesenie dôkazného bremena žalobcom. Aj v časti uplatneného nároku týkajúceho sa priznania úrokov z omeškania mal byť návrh žalobcu zamietnutý, pretože sťažovateľ nie je vo vzťahu k žalobcovi v žiadnom omeškaní. Žalobcovi po skončení nájomnej zmluvy navrhoval odkúpenie predmetných nehnuteľností alebo uzatvorenie novej nájomnej zmluvy s korektnými podmienkami a k samotnému uzatvoreniu tejto zmluvy nedošlo bez jeho zavinenia. Nesprávne je aj súdmi stanovené omeškanie s platením pohľadávky, ktoré vychádza z mesačnej splatnosti nájomného, pretože predmetom preskúmaného konania nie je nárok na zaplatenie nájomného, ale nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

b) Dovolanie bolo prípustné a dôvodné aj podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, no napriek tomu ho najvyšší súd odmietol. V tejto súvislosti sťažovateľ rozporoval otázku právneho posúdenia relevantnosti dojednania o výške nájomného v nájomnej zmluve uzavretej v období, ktoré predchádza obdobiu, za ktoré je na súde uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, pri ktorej riešení sa krajský súd odklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu prezentovanej rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo/104/2008 z 30. júna 2009. Sťažovateľ trvá na tom, že už z princípu nemožno použiť nájomné dohodnuté v nájomnej zmluve platnej za iné predchádzajúce obdobie.

c) V preskúvanom konaní bol naplnený aj dovolací dôvod podľa § 421 písm. b) CSP, a to pri oboch korektne sťažovateľom formulovaných právnych otázkach. Vo vzťahu k prvej otázke týkajúcej sa charakteru právneho vzťahu medzi sporovými stranami sťažovateľ poukázal na to, že vzťah medzi sporovými stranami nespĺňa žiadnu z definícií obchodnoprávneho vzťahu podľa § 261 Obchodného zákonníka, keďže prostredníctvom prenechania nehnuteľností do užívania sťažovateľovi ako podnikateľovi žalobca ako subjekt verejného práva nezabezpečuje verejné potreby a ani vlastnú prevádzku. Poskytovanie reštauračných a bufetových služieb je predmetom právnych vzťahov medzi sťažovateľom a jeho zákazníkmi, nie predmetom právneho vzťahu medzi stranami sporu. Nesprávne je aj právne posúdenie najvyššieho súdu jeho druhej právnej otázky [či výšku tzv. trhového nájomného podľa § 13 zákona o správe majetku štátu je možné určiť postupom podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 492/2004“)], ktorá v rozhodovacej praxi ešte nebola riešená. V prípade oboch stanovení výšky nájomného podľa oboch týchto právnych predpisov podľa sťažovateľa ide o obvyklú hodnotu dosahovanú na trhu v podmienkach voľnej súťaže. Vzhľadom na to znalecké dokazovanie zamerané na určenie obvyklého, resp. trhového nájomného vykonané podľa vyhlášky č. 492/2004 Z. z. preto možno považovať za správne a závery najvyššieho súdu v tejto súvislosti predstavujú zásadný odklon od rozhodovacej praxe súdov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podstatou argumentácie sťažovateľa je namietané porušenie ním označených práv v dôsledku nedostatočného odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu, v ktorom sa dostatočne nevysporiadal s ním predloženou argumentáciou rozporujúcou záver o obchodnoprávnom charaktere právneho vzťahu medzi sporovými stranami, ako aj otázky súvisiace s premlčaním a výškou uplatneného nároku, v dôsledku ktorých došlo k zamietnutiu dovolania sťažovateľa.

13. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Podľa Európskeho súdu pre ľudské práva právo na spravodlivé súdne konanie zahŕňa aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, pričom z jeho judikatúry je možné vyvodiť limity povinnosti súdu odôvodniť súdne rozhodnutie a tomu korešpondujúceho práva na odôvodnenie rozhodnutia. Toto právo nie je absolútne, to znamená, že súdny orgán nie je povinný dať podrobnú odpoveď na každý argument strany (rozsudok Van Hurk v. Holandsko z 19. 4. 1994, č. 16034/90, § 61, podobne rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. 1. 1999, č. 30544/96, § 26, rozsudok Perez v. Francúzsko z 12. 2. 1994, č. 47287/99, § 81).

14. Predmetom konania pred ústavným súdom nie je hodnotenie správnosti skutkových záverov či právneho posúdenia vecí všeobecnými súdmi, pretože ústavný súd nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti. Pri uplatňovaní svojej právomoci ústavný súd nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základných práv sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov

s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov nie sú arbitrárne alebo svojvoľné a či výsledkom aplikácie právnych predpisov na konkrétny prípad nie je zrejmä nespravodlivosť.

15. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom napadnutého rozsudku v kontexte sťažovateľom predloženej argumentácie. Podľa ústavného súdu najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku riadne a dostatočne odpovedal na sťažovateľom v dovolaní predložené námietky.

16. Pri posudzovaní prípustnosti dovolania sťažovateľa podľa § 420 písm. f) CSP najvyšší súd v napadnutom rozsudku v bodoch 12 až 16 k argumentácii týkajúcej sa ustálenia výšky uplatneného nároku a omeškania s platením pohľadávky, resp. pripravenosti sťažovateľa plniť nájomné, poukázal na právne závery ustálenej judikatúry, podľa ktorých nevykonanie dôkazov ani nesprávne vyhodnotenie dokazovania nie sú v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti. Následne najvyšší súd v bode 16 aj priamo citoval závery druhého rozsudku krajského súdu v jeho bodoch 24 až 26, podľa ktorých okresný súd v jeho druhom rozsudku postupoval v súlade s usmernením v uznesení krajského súdu z 31. júla 2018. Podľa tohto usmernenia nebol znalecký posudok vyhotovený v súlade so zákonom, pretože v ňom namiesto trhového nájomného znalec určoval tzv. obvyklé nájomné. V konaní neboli stranami sporu predložené žiadne ďalšie dôkazy týkajúce sa preukázania uplatneného nároku okrem nájomnej zmluvy z roku 2007, a preto súdu nezostávalo nič iné, len vychádzať z uvedenej nájomnej zmluvy, ktorej nájomné predstavovalo trhovú cenu nájomného pre rok 2007. K námietke tvrdeného omeškania žalobcu sa najvyšší súd vyjadril v bode 16.2, v ktorom citoval bod 28 napadnutého druhého rozsudku krajského súdu, z ktorého obsahu vyplýva, že v konaní nebolo sporné, že sťažovateľ užíval nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu, pri ich užívaní nebol dobromyseľný a za ich užívanie v spornom období žalobcovi neplatil. Vo vzťahu k stanoveniu omeškania žalovaného na mesačnej báze krajský súd v druhom rozsudku poukázal na to, že v nadväznosti na žalobný petit, v ktorom si žalobca mesačne rozčlenil príslušenstvo zo sumy bezdôvodného obohatenia, okresný súd správne stanovil omeškanie sťažovateľa na mesačnej báze s odkazom na relevantné predpisy. K námietkam nedostatočného odôvodnenia napadnutého druhého rozsudku krajského súdu vo vzťahu k otázke charakteru právneho vzťahu medzi sporovými stranami, námietke premlčania, uplatnenej výšky bezdôvodného obohatenia i dôvodov jeho priznania sa najvyšší súd vyjadril predovšetkým v bodoch 25 a 26 napadnutého rozsudku. V bode 26.1 poukázal na konkrétne body odôvodnenia rozsudku okresného súdu i rozsudku krajského súdu, ktoré považoval za relevantné pri vysporiadaní sa s námietkami sťažovateľa pri prijatí záverov o nedobromyseľnosti sťažovateľa pri užívaní pozemkov žalobcu bez oprávnenia spojeného s neplatením náhrady za toto užívanie, o obchodnoprávnom charaktere právneho vzťahu medzi sporovými stranami podľa § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka, o aplikácii ustanovení Obchodného zákonníka na posúdenie premlčania uplatneného nároku, ako aj o záveroch súvisiacich s určením výšky uplatneného nároku podľa zákona o správe majetku štátu. Najvyšší súd napokon uzavrel, že dovolanie sťažovateľa je v tejto časti potrebné považovať za neprípustné, a preto ho podľa § 447 písm. c) CSP odmietol (pozri bod 28 napadnutého rozsudku). Tieto závery najvyššieho súdu, podľa ktorých má časť argumentácie sťažovateľa skutkový charakter a ďalšie námietky atakujúce závery, ku ktorým súdy dospeli po vykonanom dokazovaní, nie sú spôsobilé spochybníť presvedčivosť, dostatočnosť a dôvodnosť súdmi prijatých záverov, považuje ústavný súd za presvedčivé, dostatočne odôvodnené a plne ústavne akceptovateľné.

17. Najvyšší súd v bode 33 odôvodnenia identifikoval otázky sťažovateľa podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Prvá z nich sa týkala charakteru právneho vzťahu medzi právnickou osobou zriadenou zákonom ako verejnoprávnou inštitúciou a podnikateľom, ktorého obsahom je užívanie pozemku vo vlastníctve verejnoprávnej inštitúcie podnikateľom bez nájomnej zmluvy, či je potrebné posudzovať ho ako vzťah občianskoprávny alebo ako vzťah obchodnoprávny. Za druhú otázku najvyšší súd označil otázku, či trhové nájomné alebo všeobecnejšia trhovú hodnotu zodpovedajú tomu, čo vyhláška č. 492/2004 Z. z. v § 2 písm. g) definuje ako tzv. všeobecnú hodnotu. Najvyšší súd na prvú otázku odpovedal v bodoch 34 až 44, v ktorých konštatoval, že sa stotožnil s postupom krajského súdu, ktorý dospel k záveru, že majetkový prospech, o ktorého vydanie ide, bol získaný na základe vzťahu, ktorý zodpovedá § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka. Poukázal na to, že k uvedenému záveru súdy dospeli skúmaním povahy právneho vzťahu medzi sporovými stranami na základe povahy subjektov vystupujúcich v tomto vzťahu a zároveň na základe povahy samotného záväzku v tom smere, či sa týkal zabezpečovania verejných potrieb. Dospeli k správne záveru, že tento právny vzťah vznikol medzi právnickou osobou zriadenou zákonom ako verejnoprávnou inštitúciou a podnikateľom, ktorý sa týkal zabezpečovania verejných potrieb (pozri body 39 až 44 napadnutého rozsudku najvyššieho súdu), tzn. ide o obchodnoprávny vzťah. K druhej dovolacej otázke sťažovateľa sa najvyšší súd vyjadril v bodoch 46 a 47 napadnutého rozsudku, v ktorých konštatoval, že nejde o otázku, na ktorej by súdy založili svoje rozhodnutia v tejto veci. Následne uzavrel, že ide iba o akademickú otázku, ktorej zodpovedanie nemôže viesť k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozsudku krajského súdu. Uvedené závery najvyššieho súdu možno považovať za odôvodnené, odpovedajúce na v dovolaní predloženú argumentáciu sťažovateľa vecným a logickým spôsobom, teda ich možno označiť za ústavne udržateľné.

18. Pri posúdení prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP sa najvyšší súd zaoberal otázkou právneho posúdenia relevantnosti dojednania výšky nájomného v nájomnej zmluve uzavretej v období, ktoré predchádzalo obdobiu, za ktoré je na súde uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, pri ktorej posúdení sa súdy mali podľa sťažovateľa odkloniť od právnych záverov rozhodnutia najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 4Cdo/104/2008 z 30. júna 2009. V bode 55 najvyšší súd poukázal na odlišné skutkové okolnosti, z ktorých vychádza rozhodnutie vo veci sp. zn. 4Cdo/104/2008 (súdy v tejto veci mali k dispozícii neplatnú nájomnú zmluvu uzatvorenú na obdobie, za ktoré bol uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia), ako aj na nedostatok dôkazov k uplatnenej výške bezdôvodného obohatenia, v dôsledku čoho súdy v preskúmvanej veci vychádzali len z predloženej pôvodnej nájomnej zmluvy z roku 2007. V závere najvyšší súd konštatoval, že žalovaný nedôvodne namietal odklon od judikatúry najvyššieho súdu a v tejto časti nebolo jeho dovolanie odôvodnené prípustnými dôvodmi a spôsobom podľa § 431 až § 435 CSP. Uvedené závery najvyššieho súdu dostatočne ozrejmujú dôvody, pre ktoré sú závery vyplývajúce zo sťažovateľom označeného rozhodnutia najvyššieho súdu v tejto veci neakceptovateľné, a preto odôvodnenie napadnutého rozsudku možno označiť aj v tejto časti za dostatočné a spĺňajúce limity ústavnej akceptovateľnosti.

19. Ústavný súd považuje právne závery najvyššieho súdu v napadnutom rozsudku za zákonné, konzistentné a zrozumiteľné. Najvyšší súd v napadnutom rozsudku reflektoval na všetky relevantné námietky uvedené v dovolaní, čím sťažovateľovi postačujúcim spôsobom ozrejmil, prečo nebolo možné jeho dovolaniu vyhovieť. Navyše námietky v ústavnej sťažnosti sú v zásade len opakovaním

jeho dovolacích námietok, na ktoré dostal odpoveď, zo strany sťažovateľa teda ide skôr len o pokračujúcu polemiku na podústavnej úrovni mierenú na prehodnotenie odpovedí najvyššieho súdu, ale bez predloženia novej argumentácie ústavnoprávnej povahy. Zohľadnením všetkých okolností prerokovanej veci tak ústavný súd uzatvára, že nič neindikuje, že v ústavnoprávnej rovine došlo k zásahu do označených práv sťažovateľa, čo predstavuje dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2026

Libor Duľa
predseda senátu